

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
(محل برگزاری: استانداری خراسان رضوی)

تعداد صفحات: ۴
 تاریخ برگزاری: ۰۸/مردادماه/۱۳۹۶
 شماره جلسه: ۳۸

رئیس جلسه: جناب آقای مهندس شریعتی مقدم دبیر جلسه: جناب آقای دکتر عیدی زاده ساعت شروع: ۱۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۲۰:۱۵

دستور کار جلسه:

- ✓ بررسی راهکارهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری پیرامون مدیریت آب در استان
- ✓ بحث و تبادل نظر پیرامون بررسی سیاست‌های توسعه کشت‌های گلخانه‌ای در استان
- ✓ سایر موارد

اهم موارد مطرح شده:

- ۱- در ابتدای جلسه جناب آقای میرزایی، معاونت محترم هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری ضمن عرض خیرمقدم به اعضاء کمیسیون و مدعوین حاضر در جلسه بیان نمودند: نظر به اهمیت موضوع آب و بررسی موضوعات مرتبط با سرمایه‌گذاری در این بخش امیدوار هستیم نتایج و مصوبات حاصل از این جلسه، قدمی در رفع مشکلات این حوزه و پیشبردی به سمت بهبود اوضاع کشور باشد.
- ۲- در ادامه رئیس محترم کمیسیون کشاورزی و آب، جناب آقای شریعتی مقدم با اشاره به جلسات گذشته کمیسیون با موضوع آب و جلسات اخیر کارگروه مدیریت آب ذیل کمیسیون کشاورزی در اتاق بازرگانی بیان نمودند: هماهنگی و انسجامی بین بخش‌های مختلف و مسئولین دولتی و بخش خصوصی در استان ایجاد شده است اتاق بازرگانی نیز تا کنون در حوزه آب و مدیریت بحران آب به عنوان یک بخش پیشرو عمل نموده است و با برگزاری نشست‌های جلسات و سیمینارهای تخصصی در این حوزه و اقتصاد آب اقدامات ارزنده‌ای انجام داده است. ایشان همچنین با اشاره به سند تدبیر آب و پیگیری‌ها و جلسات برگزار شده در این خصوص در کمیسیون، بیان نمودند با پیگیری‌های انجام شده، اختلاف نظرات موجود در این سند به حداقل رسید و با اعمال نظرات و اصلاحات بخش کشاورزی، سند تدبیر آب از سوی دانشگاه فردوسی مشهد تکمیل و جمع بندی شد.
- ۳- با توجه به بحران آب در کشور و استان، سرمایه‌گذاری مولد بیشتر در حوزه آب از الزامات می‌باشد تا بتوان با حفظ ارزش اقتصادی محصولات کشاورزی به کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب در بخش کشاورزی دست یافت.
- ۴- جناب آقای مزروعی، ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی در ادامه ضمن ابراز تشکر از استانداری محترم و کمیسیون کشاورزی پیرامون برگزاری این جلسه بیان نمودند: انجام ایجاد شده بین بخش خصوصی و دولتی در جلسات حوزه آب و بخش کشاورزی حاصل تلاش اتاق بازرگانی و تشکل‌های بخش خصوصی همچون خانه کشاورز، نظام صنفی کشاورزی و سایر تشکل‌ها می‌باشد.
- ۵- سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در جهت کاهش مصرف آب از ضروریات است اما در این راستا می‌بایست برای کشاورزان مشوق‌های لازم را در نظر گرفت و می‌بایست سرمایه‌گذاری به گونه‌ای باشد که کشاورزان خود از کاهش و مدیریت مصرف آب، بهره مند گردند. آمارها نشان می‌دهد اعتبارات بخش آبیاری استان از ۱۳ میلیارد تومان در سال ۹۲ به ۲۶۰ میلیون تومان در سال ۹۶ رسیده است.
- ۶- ایشان ادامه دادند: به منظور کاهش مصرف آب در کشور و استان در وهله اول باید در این بخش سرمایه‌گذاری‌های لازم انجام پذیرد و از سوی دیگر استفاده از تکنولوژی‌های روز دنیا ضروری است.
- ۷- طی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۲ سه هزار و سیصد روستا در استان تخلیه شده است و حاشیه نشینی شهر مشهد افزایش یافته است. بنابراین حفظ بخش کشاورزی از لحاظ امنیت غذایی، حفظ سلامت محیطی، تعادل اکوسیستمی و ... یک وظیفه ملی است.
- ۸- اقدامات انجام شده در استان تا کنون در خصوص کاهش مصرف آب، با شناسایی ۴ هزار حلقه چاه دارای اضافه برداشت، سبب شده که از ۷۰۰ میلیون مترمکعب اضافه برداشت، طی دو سال اخیر، ۳۴۶ میلیون مترمکعب کاهش برداشت از منابع داشته باشیم. همچنین با اجرای طرح‌های آبیاری نوین، ۳۵۰ میلیون مترمکعب از طریق بهبود راندمان آبیاری؛ صرفه جویی در مصرف آب داشته ایم.
- ۹- در ادامه دبیر محترم کمیسیون کشاورزی و آب، جناب آقای عیدی زاده به ارائه گزارشی از اقدامات انجام شده در کمیسیون کشاورزی و اتاق بازرگانی و دفتر مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران پیرامون موضوع آب پرداختند.
- ۱۰- جناب آقای اشرفی، معاون محترم دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری خراسان رضوی هدف از برگزاری این جلسه را بررسی راهکارهای سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی با هدف کاهش مصرف آب دانستند و گفتند: در پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در سطح ملی و استانی هم اقداماتی در این خصوص انجام شده است که از جمله آن می‌توان به پروژه انتقال آب از دریای عمان و توسعه کشت‌های گلخانه‌ای اشاره نمود.

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
 (محل برگزاری: استانداری خراسان رضوی)

تعداد صفحات: ۴
 تاریخ برگزاری: ۰۸/مردادماه/۱۳۹۶
 شماره جلسه: ۳۸

رئیس جلسه: جناب آقای مهندس شریعتی مقدم دبیر جلسه: جناب آقای دکتر عیدی زاده ساعت شروع: ۱۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۲۰:۱۵

- ۱۱- جناب آقای رضوی خبیر، مدیرعامل محترم تعاونی کشاورزان مشهد در ادامه بیان نمودند: برای پرداختن به موضوع اقتصاد آب باید در وهله اول زنجیره ارزش تعریف شود. تغییرات اقلیمی شدید، رشد افزایش جمعیت، ساختار نامناسب حکمرانی آب، بهره برداری ناکارآمد در کلیه مصارف، عدم شفافیت حقوق آب و مدیریت ناهمگن و فقدان نگرش دراز مدت، عدم رعایت بودجه حسابداری آب در استان را می توان از دلایل مهم مواجهه با بحران آب دانست.
- ۱۲- ایشان با در نظر گرفتن سه فاکتور ارزش، قیمت و هزینه و ۳ اصل عمده شامل آب برداشتی، آب مصرفی و آب تحویلی پیشنهاداتی را ارائه نمودند که شامل موارد ذیل می باشد: ۱- سند آمایش باید در سرلوحه کار قرار گیرد ۲- نظام حقوقی آب و به دنبال آن بازار محلی آب شکل گیرد. ۳- نظام ارزش گذاری آب در هر استان با مسئولیت استانداری استقرار یابد ۴- مدل مدیریتی مشارکت مردم بر حوزه بهره برداری و حفاظت آب ایجاد شود ۵- ایجاد حساب پس انداز برای محیط زیست و احیاء اکوسیستم ۶- تقویت حوزه گردشگری کشاورزی و روستایی ۷- پایش آب مجازی و آب خاکستری ۸- سیاست کشت کارآمد با تقویت رویکرد به کشت های منطقه ای، دانش بومی و استراتژیک.
- ۱۳- مدیریت محترم اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان رضوی، جناب آقای صحرایی، پیرامون مباحث مطرح شده بیان نمودند: یکی از موارد مهمی که در حوزه آب تا کنون مغفول مانده است بحث افزایش میزان آب قابل استحصال می باشد. مدیریت صحیح در این بخش و جلوگیری از هدررفت آب می تواند به عنوان راهکاری در مدیریت بحران و حتی عدم نیاز به انتقال آب باشد.
- ۱۴- جناب آقای حقایقی، عضو محترم هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و نماینده سازمان در کمیته ملی بهره وری آب، در ادامه بیان نمودند: در پانزدهمین جلسه شورای عالی حفاظت آب، ۱۵ پروژه برای احیاء و تعادل بخشی آب های زیرزمینی در نظر گرفته شد که یکی از این پروژه ها استقرار ۱۲۰۰ بازار محلی آب در سطح کشور است و باید سهم استان در این بازارهای محلی مشخص شود.
- ۱۵- ایشان در ادامه در خصوص تشکیل کمیته ارتقاء بهره وری آب در وزارت جهاد کشاورزی بیان نمودند: حدود سه سال است که این کمیته در وزارت جهاد کشاورزی و به مدیریت جناب آقای شریعتمدار تشکیل شده است و در تمام استان ها زیر کمیته های مربوطه تشکیل شده اند و درخواست شده است تا وضعیت بهره وری آب در بخش کشاورزی برای غالب محصولات زراعی و باغی تعیین شود و مشخص شود طی ۵ الی ۱۰ سال آینده به چه اعدادی خواهیم رسید. بهره وری آب در کشور تا کنون ۱/۲ کیلو به ازای آب مصرفی بوده است که انتظار می رود طی برنامه ۵ الی ۱۰ ساله بتوان به ارقام ۱/۵۵ و ۱/۹ دست یافت. به نژادی و اصلاح بذور، بهبود مکانیزاسیون کشاورزی، کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، تجارت و بازار و قیمت گذاری، تغذیه و حاصلخیزی خاک، مبارزه صحیح با آفات و بیماریها و کشاورزی حفاظتی و اصلاح و بهبود روش های آبیاری از موارد مهم در بالا بردن بهره وری آب عنوان شد.
- ۱۶- دبیر محترم نظام صنفی کشاورزی جناب آقای مهدوی در خصوص سرمایه گذاری در بخش کشاورزی گفتند: نقش تشکلهای بخش کشاورزی در این خصوص بسیار پررنگ می باشد و یکی از بخش های قابل سرمایه گذاری در مدیریت آب، مدیریت و کنترل روانابها و ... است. همچنین اجرای ماده ۲۶ قانون توزیع عادلانه که بر اساس آن وزرات نیرو را مکلف می نماید مصرف آب را بر اساس نوع محصول، منطقه و میزان تولید تعیین و اجاره بهره برداری از منابع را صادر نماید، از الزامات است.
- ۱۷- در ادامه جناب آقای رضازاده رئیس محترم هیات مدیره اتحادیه کشاورزان مشهد بیان نمودند: محور بازار، اقتصاد است و اجرای قانون نباید سلیقه ای باشد در خصوص تغییر الگوی کشت می بایست زیرساخت ها فراهم شود. عدم حفاظت از دشت ها، عدم حسابداری صحیح آب، ایجاد سدها و تعطیلی آبخوان ها از پارامترهای اصلی در بحران آب هستند و باید سرمایه گذاری صحیح و مدیریت صحیح در این بخش انجام پذیرد.
- ۱۸- جناب آقای هادیزاده رئیسی، عضو محترم هیات رئیسه خانه کشاورز بیان نمودند: ۶۰ درصد محصولات استراتژیک جهان از اراضی دیم تولید می شود، این در حالیست که در کشور با وجود مراکز تخصصی در این زمینه آموزش و اقدامات جدی صورت نگرفته است. ایشان در خصوص توسعه کشت های گلخانه ای اشاره نمودند توسعه کشت های گلخانه ای در کشور در صورتی می تواند افزایش یابد که به موازات آن از کشت زمینی کاسته شود. همچنین بر اساس آمار، ۶۳ درصد ارزش افزوده بخش کشاورزی مربوط به زراعت و باغات می باشد.
- ۱۹- سرکار خانم میرشاهی، مدیرکل محترم دفتر جذب و حمایت از سرمایه گذاری استانداری بیان نمودند: در خصوص بازچرخانی آب و تصفیه خانه های فاضلاب شهری و پساب صنعتی، طرح و پیشنهاداتی از سوی استانداری ارائه شده است که آماده ارائه به سرمایه گذاران می باشد. کشت های گلخانه ای به عنوان یک بخش قابل سرمایه گذاری در کشاورزی و با توجه به وضعیت فعلی آب در کشور، می تواند مورد توجه ویژه قرار گیرد و ارائه تسهیلات

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
 (محل برگزاری: استانداری خراسان رضوی)

تعداد صفحات: ۴
 تاریخ برگزاری: ۰۸/مردادماه/۱۳۹۶
 شماره جلسه: ۳۸

رئیس جلسه: جناب آقای مهندس شریعتی مقدم دبیر جلسه: جناب آقای دکتر عیدی زاده ساعت شروع: ۱۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۲۰:۱۵

بانکی در این خصوص از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین ایجاد برنامه‌ای مشخص به منظور جذب سرمایه‌گذاران و طرح‌های کاربردی در بخش کشاورزی و مدیریت آب در کشور ضروری است.

۲۰- جناب آقای داوری، عضو محترم هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد بیان نمودند: در احداث گلخانه‌ها و مصرف آب در این بخش باید از میزان آب فعلی استفاده شود و مصرف جدیدی از منابع آبی نباید صورت پذیرد. بهره‌وری آب و بهبود آن در بخش کشاورزی نمی‌تواند به عنوان یک راه حل در رفع بحران آب باشد و تنها به عنوان یک راهکار کمک کننده در این حوزه می‌باشد. همچنین بر اساس آمارها میزان ۱/۳ مصرف از آب تجدیدپذیر استان باید طی سال‌های آتی به ۰/۷۵ کاهش یابد که نیازمند مدیریت و اقدامات جدی می‌باشد.

۲۱- در پایان جناب آقای مزروعی، ریاست محترم سازمان جهاد کشاورزی بیان نمودند: طی ۴ سال گذشته بحث و اقدامات در حوزه مدیریت آب بسیار بیشتر شده است و نتایج این اقدامات نشان می‌دهد، طی این سال‌ها ضریب مکانیزاسیون در استان از ۱/۲ به ۱/۵، سطح زیرکشت مکانیزه از ۲۹ درصد به ۵۲ درصد رسیده است، همچنین تولید گندم از ۲۰۰ هزار هکتار در سال ۹۲ به ۱۴۰ هزار هکتار در سال ۹۶ رسیده است و این درحالیست که با کاهش سطح زیر کشت، عملکرد در هر واحد هکتار افزایش داشته است. باید توجه داشت که در کنار ارائه راهکارها، باید تسهیلات و امکانات لازم برای تغییرات ایجاد شده را در بخش کشاورزی ایجاد کرد. ایشان پیشنهاد دادند با توجه به اقدامات انجام شده تا کنون و به منظور انسجام در مدیریت منابع آب و کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی، کمیسیونی از ابتدای مهرماه، سال زراعی ۹۷؛ با حضور مسئولین، تشکلهای و خبرگان حوزه کشاورزی و آب تشکیل و به پیگیری و اقدامات اجرایی در این زمینه اقدام نماید.

۲۲- جناب آقای شریعتی مقدم رئیس محترم کمیسیون کشاورزی و آب هم در پایان پیشنهاد دادند: ادامه جلسات و پیگیری‌ها در حوزه آب در قالب یک نهضت با عنوان نهضت کاهش مصرف آب از طریق سرمایه‌گذاری و ایجاد هماهنگی و انسجام بین بخش‌های مختلف ادامه یابد. همچنین به منظور هدف‌گذاری کاهش ۵۰ درصدی مصرف آب، تدابیری اندیشیده شود تا در کوتاهترین زمان ممکن بتوان به نتیجه دست یافت. برنامه ریزی‌ها باید در سطح ملی، استانی و شهرستان‌ها انجام پذیرد و طرح‌های کاربردی از سوی تشکلهای و سازمان‌ها به منظور ادامه پیگیری‌ها ارائه شود.

۲۳- دبیرخانه فعالیت اجرایی در خصوص مدیریت آب با همکاری شورای گفتگو، سازمان جهاد کشاورزی و تشکلهای بخش خصوصی در محل استانداری تشکیل و برنامه ریزی‌ها به منظور شروع فعالیت دبیرخانه در راستای اقدامات اجرایی انجام پذیرد.

۲۴- در پایان جناب آقای میرزایی، بیان نمودند: در حال حاضر همه افراد از بحران فعلی آب آگاهی کامل دارند و بخش کشاورزی به عنوان یک بخش تاثیرگذار در زیرساخت‌های توسعه استان نیازمند توجه ویژه در این شرایط است. لذا به منظور مدیریت شرایط می‌بایست نقشه راه تهیه شود که وظیفه اصلی آن به عهده دانشگاهیان، سازمان‌های متولی آب منطقه‌ای و آب و فاضلاب و جهاد کشاورزی می‌باشد. آموزش در بخش کشاورزی به کشاورزان از دیگر موارد مهمی است که در موضوع بحران آب باید انجام پذیرد. در این راستا استانداری هم در زمینه بسترسازی در ارائه تسهیلات پیرامون سرمایه‌گذاری مدیریت آب در بخش کشاورزی همراهی و توجه ویژه خواهد داشت.

مصوبه جلسه

۱. مصوب گردید دبیرخانه‌ای به منظور شروع اقدامات اجرایی مدیریت آب با همکاری شورای گفتگو، سازمان جهاد کشاورزی، تشکلهای بخش کشاورزی و سایر متولیان این حوزه تشکیل و برنامه ریزی‌های لازم در این خصوص انجام پذیرد.
۲. ادامه پیگیری‌ها و جلسات حوزه مدیریت آب در کمیسیون در قالب نهضت کاهش مصرف آب از طریق سرمایه‌گذاری و ایجاد انسجام و هماهنگی بین بخش‌های مختلف انجام پذیرد و به پیگیری طرح‌ها در سطوح ملی، استانی و شهرستان پرداخته شود.
۳. مقرر گردید طرح ارتقاء بهره‌وری آب کشاورزی استان خراسان رضوی که توسط جناب آقای دکتر حقایقی، عضو محترم هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی ارائه شد، دریافت و در اختیار اعضاء قرار داده شود تا نظرات پیرامون طرح مورد نظر اتخاذ گردد.

صورتجلسه کمیسیون کشاورزی، آب و صنایع تبدیلی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
(محل برگزاری: استانداری خراسان رضوی)

تعداد صفحات: ۴
تاریخ برگزاری: ۰۸/مردادماه/۱۳۹۶
شماره جلسه: ۳۸

رئیس جلسه: جناب آقای مهندس شریعتی مقدم دبیر جلسه: جناب آقای دکتر عیدی زاده ساعت شروع: ۱۸:۰۰ ساعت خاتمه: ۲۰:۱۵

حاضرین جلسه:

آقایان: میرزایی، مزروعی، شریعتی مقدم، بشرویه، اشرفی، عیدی زاده، فارسی، صادقیان، تازه دل، رضازاده، رضوی خبیر، دانشور، خسروی، دوراندیش، مهدوی، رضوی، محمدی، سخدری، داوری، صراف، موسی پور، هادیزاده رئیسی، حقایقی، همتی، صحرائی، هاشمی، سلطان احمدی، رجبی، سلامی، کرامتی، جعفریان

خانمها: میرشاهی، بنایی، سبزواری، محتشمی، حسینی

غایبین جلسه:

آقایان: اردکانیان، اورعی زارع، کدخدایی، سلطانی، مرادی، مروارید، مظفری

خانمها: سراج احمدی، سنوئی